



اعتراض مجلس به اجرای نادرست قانون هدفمندی یارانه‌ها

مجلس شورای اسلامی، دیروز در 2 نوبت صبح و بعدازظهر تشکیل جلسه داد و ضمن آن جزئیات طرح «بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار» را تصویب کرد.

مجلس شورای اسلامی، دیروز در 2 نوبت صبح و بعدازظهر تشکیل جلسه داد و ضمن آن جزئیات طرح «بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار» را تصویب کرد.

به موجب مواد تصویب شده، حق بیمه بیکاری به میزان 4 درصد مزد یا حقوق بیمه شده تعیین شد که 3 درصد آن را کارفرما و یک درصد دیگر را دولت می‌پردازد.

دستگاه‌های اجرایی دولتی - در سال اول اجرای طرح سهم کارفرما را از محل صرفه‌جویی در هزینه‌های جاری خود تامین و پرداخت خواهند کرد.

دولت، مکلف است در سال‌های بعد منابع مورد نیاز را جداگانه در زیر ردیف هر دستگاه در بودجه سالانه پیش‌بینی کند و در اختیار صندوق بیمه بیکاری قرار دهد.

منابع مورد نیاز این قانون در سال اول از محل 2 درصد اعتبارات بودجه عمومی و در سال‌های بعد از محل 2 درصد درآمدهای کشور و پس از آن از محل 50 درصد درآمدهای موضوع ماده 7 قانون هدفمندی یارانه‌ها، تامین می‌شود.

همچنین 90 درصد از درآمد حاصل از دریافت خسارت‌ها و جریمه‌های ناشی از اشتغال بدون مجوز اتباع خارجی کمتر از 15 سال و درآمدهای ناشی از کمک‌های مردمی و سازمان‌های حمایتی داخلی و خارجی، مانند بانک جهانی خواهد بود.

دولت مکلف است به شیوه‌ای عمل کند که در سال نخست اجرای قانون حداقل 20 درصد بیکاران متقاضی کار زیرپوشش بیمه بیکاری قرار گیرند و به تدریج ظرف 3 سال به تمامی افراد واجد شرایط تعمیم یابد.

تأمین منابع مورد نیاز این قانون از محل ماده 7 قانون هدفمندی یارانه‌ها در صورت تصویب دولت یا سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، بلامانع است.

میزان کمک هزینه بیکاران مجرد و متأهل

میزان مقرری کمک هزینه بیکاران متقاضی کار برای افراد مجرد، معادل 30 درصد و برای افراد متأهل یا متکفل معادل 50 درصد حداقل دستمزد کارگران مصوب شورای عالی کار در سال پرداخت است.

کمک هزینه بیکاری از مالیات معاف خواهد بود. مشمولان این قانون مکلفند در صورت تشخیص واحد تعاون، کار و رفاه اجتماعی، برای بالا بردن سطح مهارت شرکت کنند و گواهینامه آن را هر دو ماه یک بار به شعبه‌های صندوق ارائه دهند.

امتیازات

امتیاز ایثارگری برای دارندگان حداقل 6 ماه سابقه حضور در جبهه یا اسارت و یا جانبازی با حداقل 5 درصد جانبازی با اعلام بنیاد شهید و امور ایثارگران محل لحاظ می‌شود.

امتیازات پیش‌بینی شده برای اولویت‌دهی به اشتغال بیکاران به این شرح است:

زیر دیپلم 10 امتیاز، دیپلم 15 امتیاز، فوق دیپلم 20 امتیاز، لیسانس 25 امتیاز، فوق لیسانس و بالاتر 30 امتیاز، آموزش فنی - حرفه‌ای برای یک دوره 5 امتیاز، دو دوره 10 امتیاز و 3 دوره 20 امتیاز خواهد داشت.

مدت زمان ثبت نام در مراکز کاربایی اگر تا یک سال باشد، 5 امتیاز، یک تا 3 سال 10 امتیاز و 3 سال به بالا 15 امتیاز دارد.

همچنین معلولان از 10 امتیاز، ایثارگران 15 امتیاز و زنان بدون سرپرست، خودسرپرست و سرپرست خانوار از 10 امتیاز برخوردار خواهند بود.

در موارد زیر، مقرری بیمه بیکاری قطع می‌شود:

اشتغال به کار، شرکت نکردن در دوره‌های کارآموزی، ابتلا به اعتیاد یا محکومیت به مجازات قاچاق مواد مخدر، سرقت یا کلاهبرداری، گذشت یک دوره ده‌ساله از حمایت‌های موضوع این قانون.

چنانچه مقرری بگير اشتغال به کار خود را پنهان کند و مقرری بیکاری را بگیرد، ملزم به بازپرداخت مقرری دریافتی از زمان اشتغال خواهد بود.

دریافت کمک هزینه حین کارآموزی، مانع استفاده از مقرری کمک هزینه بیکاری نیست.

تصویب دو فوریت تفسیر قانون هدفمندی یارانه‌ها

طرح #171& استفساریه ماده 12 قانون هدفمند کردن یارانه‌ها» با پیشنهاد دو فوریت در این جلسه مطرح شد و پس از تصویب این پیشنهاد، نمایندگان موافقت کردند که این طرح در جلسه علنی، سه شنبه مجلس بررسی شود.

در مورد ضرورت تصویب این طرح، محمددهقانی عضو هیأت رئیسه مجلس، اظهار داشت: براساس ماده 12 قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، تمامی منابع حاصل از اجرای این قانون، باید به حساب هدفمندی یارانه‌ها، واریز شود که این منابع شامل درآمد و منابع حاصل از فروش گاز، آب، برق و ... به قیمت بعد از کاهش یارانه‌هاست و شامل قیمت‌های پیش از اجرای قانون مزبور نیست.

وی افزود: قرار بود مابه‌التفاوت قیمت قدیم و جدید به حساب هدفمندی یارانه‌ها واریز شود در حالی که دولت مجموع درآمد ناشی از فروش آب، برق و گاز را برداشت می‌کند و کار به جایی رسیده است که شرکت‌های آب، برق و گاز نه تنها توان پرداخت بدهی خود به پیمانکاران را ندارند بلکه در پرداخت حقوق کارکنان خود هم درمانده‌اند.

واریز نشدن 3 میلیارد دلار اعتبار بهداشت و درمان

در ادامه این جلسه گزارش کمیسیون بهداشت و درمان، در موارد واریز نشدن 3 میلیارد دلار از محل افزایش درآمد حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی به حساب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرائت شد.

در این گزارش از جمله آمده است: به رغم تاکید تبصره بند 2 قانون بودجه سال 1390 کل کشور که دولت را موظف کرده است 3 میلیارد دلار از محل افزایش درآمد حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی مازاد بر منابع مندرج در بند یک این قانون را پیش از واریز به حساب ذخیره ارزی، معادل ریالی آن را به خزانه واریز و سپس به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص دهد، پس از گذشت 10 ماه از سال از 3 هزار میلیارد تومان (3 میلیارد دلار) مازاد درآمد نفت که محقق هم شده است، فقط 299 میلیارد تومان به حوزه بهداشت اختصاص داده شده است.

رئیس کمیسیون بهداشت و درمان، در توضیح این موارد، اظهار داشت: قرار است تا پایان برنامه پنجم توسعه سهم مردم بابت تامین هزینه‌های درمانی به کمتر از 30 درصد برسد، درحالی که سهم بیمار برای پرداخت هزینه‌های درمانی روز به روز بیشتر می‌شود.

وی افزود: مردم برای انجام عمل قلب باز، بیماری‌های کلیوی، سرطان و بسیاری از بیماری‌های صعب‌العلاج پول کافی ندارند و دولت از محل مازاد درآمد نفت که تحقق هم یافته است، می‌تواند به بخش بهداشت و درمان کمک کند.

شهرياري همچنين گفت: مجلس پيش بيني کرده بود که در صورت اضافه شدن 1/5 دلار به قيمت هر بشکه نفت، مازاد آن به وزارت بهداشت و درمان اختصاص يابد که با وجود تامين اين درآمد بودجه موردنياز تخصيص داده نشده است.

در همين ارتباط محسن پور، نماينده دولت اعلام کرد: دو هفته پيش 299 ميليارد تومان به حساب وزارت بهداشت و درمان واريز کرديم و اميدواريم بقيه را واريز کنيم.

تحقيق و تفحص از عملکرد دولت در برنامه چهارم توسعه

قرائت گزارش تحقيق و تفحص از عملکرد دولت در برنامه چهارم توسعه اقتصادي - اجتماعي و فرهنگي جمهوري اسلامي ايران ديگر دستور اين جلسه بود که مهم ترين موارد آن به اين شرح اعلام شد:

هدف کمي برنامه کاهش نرخ بيکاري به 8/4 درصد در پايان برنامه بود. ولي در 4 سال اول برنامه 2 ميليون و 532 هزار شغل ايجاد شده که حدود يك ميليون شغل کمتر از هدف برنامه است.

همچنين در 4 سال اول به طور متوسط سالانه 630 هزار شغل ايجاد شده و در سال چهارم برنامه، تعداد شاغلان جديد به شدت کاهش يافته و به نصف هدف برنامه رسیده که دليل آن بحران جهاني، رشد اندک اقتصاد ايران و کاهش عرضه نيروي کار به دليل افزايش تعداد دانشجويان بوده است.

رشد 17/5 درصدی اشتغال در بخش خدمات

اشتغال در بخش خدمات موسسه هاي مالي، پولي، املاك و مستغلات 5 برابر پيش بيني برنامه و خدمات عمومي، اجتماعي، شخصي و خانگي 3 برابر پيش بيني برنامه برآورد شده است، يعني بخش خدمات حدود 17/5 درصد بيش از برنامه اشتغال ايجاد کرده است.

اشتغال در بخش هاي کشاورزي، صنعت، معدن، آب و برق، کمتر از هدف برنامه و بخش هاي خدماتي به ويژه بخش هاي مالي، پولي، املاك و مستغلات فراتر از هدف برنامه بوده است.

کاهش رشد اقتصادي

هدف برنامه، دستيابي به رشد اقتصادي 8 درصد بود که از 7/1 درصد در سال 1384 آغاز و به 9/3 دهم درصد در سال 1388 مي رسيد. يعني روند رشد اقتصادي سعودي پيش بيني شده بود، در حالي که رشد اقتصادي از 6/9 درصد در سال 1384 آغاز شد و با روند کاهشي به 6/7 درصد در سال 1386 رسيد و براي نيمه اول سال 1387 به 2/7 درصد رسيد.

رشد اقتصادي سال هاي چهارم و پنجم برنامه هم ارائه نشده است.

براي بخش کشاورزي برنامه رشد اقتصادي سالانه 6/5 درصد پيش بيني شده بود که در عمل رشد اين بخش نزولي داشت و موجب کاهش اشتغال در اين بخش شد، به طوري که در 4 سال اول برنامه به بيش از 100 هزار نفر رسيد.

رشد منفي توليد نفت

متوسط رشد اقتصادي بخش نفت 3 درصد همراه با روند سعودي پيش بيني شده بود، ولي در عمل رشد اين بخش از سه دهم درصد در سال 1384 به منفي سه درصد در سال 1387 رسيد.

سرمایه‌گذاری خارجی در این بخش هم کاهش یافت و نرخ رشد استخراج نفت خام رو به کاهش گذاشت، به گونه‌ای که در نهایت روند نزولی ارزش افزوده بخش نفت را به همراه داشت.

روند نزولی صنایع و معادن

رشد بخش صنایع و معادن هم که قرار بود به 11/2 درصد برسد، در 4 سال اول رشد نزولی داشته و از 11/6 درصد در سال 1384 به 7/4 دهم درصد در سال 1387 رسید. با این حال این بخش بیشترین رشد ارزش افزوده را داشت و مهم‌ترین زیربخش این حوزه، بخش ساختمان است که به دلیل کاهش یافت و ساز در سال 1387 بر کاهش رشد ارزش افزوده بخش صنایع و معادن تأثیر بسزایی داشته است.

رکود اقتصادی

همچنین رشد هزینه‌های مصرفی در سال‌های برنامه رو به کاهش بود، به گونه‌ای که در سال 1387 منفی شد.

کاهش هزینه‌های مصرفی خصوصی در این سال حاکی از رکود اقتصادی است. هزینه‌های بخش خصوصی در مقایسه با سال 86 - 2/5 درصد کاهش یافت و به نسبت رشد جمعیت رشد مصرف خصوصی سرانه به عنوان یکی از شاخص‌های رفاه خانواده در سال 87 کاهش یافت.

رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در 4 سال اول برنامه حدود 7 درصد بود و در عمل هیچ‌گاه در این سالها دو رقمی نشد.

تورم

تورم فزاینده همراه با ثبات تقریبی نرخ ارز، کاهش رقابت پذیری محصولات داخلی، افزایش واردات، عدم بهبود نسبی شاخص‌های کسب و کار، ناتوانی در تامین منابع مالی خارجی، اتکای بیش از حد به سرمایه‌گذاری دولتی، پایین بودن بازدهی نسبی سرمایه‌گذاری در بنیان‌های تولیدی، ناکارآمد بودن نظام‌های تامین اعتبار، بالا بودن ریسک سرمایه‌گذاری و هزینه مبادله، کند بودن روند واگذاری شرکت‌های دولتی و در نهایت تأثیر متقابل اقتصاد و سیاست از جمله عوامل اصلی رشد ناکافی تشکیل سرمایه خالص در طول برنامه چهارم توسعه به شمار می‌رود.

افزایش کسری تراز عملیاتی

کسری تراز عملیاتی در پایان برنامه نه فقط به صفر نرسید، بلکه 2 برابر پیش‌بینی نخستین سال برنامه بود.

قرار بر آن بود که متوسط رشد اعتبارات هزینه‌ای در سال‌های برنامه 10 درصد باشد، ولی در 4 سال اول برنامه حدود 25 درصد رشد داشت، به گونه‌ای که هزینه‌های جاری دولت در سال چهارم برنامه حدود 2 برابر رقم پیش‌بینی شده بود.

در عمل، در سال چهارم برنامه کسری بودجه مالی که قرار بود هر سال 13 درصد کمتر شود به حدود 9 برابر پیش‌بینی برنامه رسید.

در طول 5 سال اجرای برنامه چهارم توسعه، حداقل 301 میلیارد دلار از محل عواید حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی مصرف شد که 233 میلیارد دلار آن شامل واردات فرآورده‌های نفتی و برداشت بودجه‌ای از حساب ذخیره ارزی حدود 56 میلیارد دلار برداشت‌های دولتی از حساب ذخیره ارزی بدون درج در سقف ماده واحده بودجه کل کشور و 12 میلیارد دلار تسهیلات پرداختی به بخش خصوصی است.

به طور کلی، منابع و مصارف بودجه کل کشور در تمام سال‌ها بیش از پیش‌بینی برنامه چهارم بوده و بودجه مصوب سال 1387 به

همراه متمم‌ها کمی کمتر از 2 برابر پیش‌بینی برنامه بوده و اهداف حساب ذخیره ارزی تحقق نیافته است.

این گزارش حاکی است در جلسه علنی دیروز طرح اصلاح صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر با درخواست یک فوریت مطرح شد و این تقاضا به تصویب رسید.

همچنین یک فوریت طرح تبدیل وضعیت مربیان حق‌التدریس سازمان آموزش فنی - حرفه‌ای کشور به رسمی و پیمانی مورد تصویب قرار گرفت.